

23.04.2014

Kj/9

§ 121

Kj / Kunnan asukkaan aloite ilmaisten matkalippujen peruuttamisesta poliitikoilta ja kaupunginjohtajilta

HEL 2013-001259 T 01 01 03 01

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti merkitä kunnan asukkaan aloitteen tiedoksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Aloite ilmaislippujen poistamiseksi

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kunnan asukas on 4.2.2013 päivätyllä aloitteellaan esittänyt, että elinikäiset ilmaiset matkaliput peruutetaan entisiltä poliitikoilta ja kaupunginjohtajilta. Aloitteen tekijä katsoo, että lipuilla loukataan yhdenvertaisuutta ja kyseessä on lahjus. Hyväpalkkaisille ja suurta eläkettä saaville ei tulisi myöntää matkalippuja.

Kaupunginhallitus toteaa, että kuntalain 28 §:n mukaan kunnan asukkaalla on oikeus tehdä kunnalle aloitteita sen toimintaa koskevissa asioissa. Aloitteen tekijälle on ilmoitettava aloitteen johdosta suoritettujen toimenpiteet. Kaupunginvaltuuston tietoon on saatettava vähintään kerran vuodessa sen toimivaltaan kuuluvissa asioissa tehdyt aloitteet ja niiden johdosta suoritettujen toimenpiteet.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 25 §:n mukaan kaupunginhallituksen tulee esittää valtuuston tietoon vuosittain viimeistään sen huhtikuussa pidettävässä kokouksessa valtuuston toimivaltaan kuuluvissa asioissa kunnan asukkaan aloitteet ja niiden johdosta suoritettujen toimenpiteet. Käsiteltäessä kunnan asukkaan aloitteita sallitaan keskustelu. Kaupunginhallituksen on saatettava käydystä keskustelusta laadittu pöytäkirja kysymyksessä olevien asioiden valmistelussa huomioon otettavaksi.

23.04.2014

Kj/9

Päätöksentekoa yksittäisten aloitteiden osalta ei toivomusponsia lukuun ottamatta sallita.

Kaupunginjohtaja päätti 7.5.2013, 97 § antaa aloitteen tekijälle päätöshistoriasta ilmenevän vastauksen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Aloite ilmaislippujen poistamiseksi

Tiedoksi; muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 24.03.2014 § 318

HEL 2013-001259 T 01 01 03 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee merkitä kunnan asukkaan aloitteen tiedoksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Kaupunginjohtaja 07.05.2013 § 97

HEL 2013-001259 T 01 01 03 01

Päätös

23.04.2014

Kj/9

Kaupunginjohtaja päätti antaa esitettyyn kunnan asukkaan aloitteeseen seuraavan vastauksen:

Joukkoliikennelautakunta päätti 6.2.1997, 34 § muuttaa alennus- ja vapaalippujen myöntämisperusteita eläkeläisten alennuslippujen ja henkilökuntavapaalippujen osalta esityslistan mukaisella tavalla. Esityslistalla todetaan, että Helsingin sisäisen tariffin elinikäinen vapaalippu myönnetään vähintään 20 vuotta kaupunginvaltuuston tai joukkoliikennelautakunnan jäsenenä sekä kaupungin johtajistossa toimineelle henkilölle. Päätös on lainvoimainen.

Päätöksen tarkoituksena on ollut palkita pitkään (20 vuotta) kaupungin luottamustoimessa toimineita henkilöitä riippumatta heidän varallisuusasemastaan tai tehtävistään luottamustoimen jälkeen.

Päätös ei ole lainvastainen tai yhdenvertaisuusperiaatteen vastainen. Päätöksessä on määritelty kriteerit, joiden mukaan lippuja myönnetään. Kriteereillä on ollut tietty tarkoitus, eivätkä ne ole syrjiviä. Kaikilla kriteerit täyttävillä henkilöillä on ollut oikeus etuuteen. Siinä tapauksessa, että olisi päätetty, että jollekulle ehdot täyttäneelle luottamushenkilölle asiointilippuoikeutta ei olisi myönnetty ja toisille ehdot täyttäneille olisi myönnetty, päätös olisi voinut olla vastoin yhdenvertaisuusperiaatetta ao. henkilön osalta.

Päätöksen mukaisissa etuuksissa ei myöskään ole kyse lahjuksen antamisesta. Lahjusten antamista koskevien säännösten soveltaminen edellyttäisi sitä, että annettavalla edulla pyrittäisiin esimerkiksi vaikuttamaan kyseisten henkilöiden toimintaan palvelussuhteessa tai luottamustehtävässä. Kysymyksessä on kuitenkin veronalainen palkinnoksi pitkästä luottamustoimesta tarkoitettu etuus.

Kaupunginhallitus on lainvoimaisella päätöksellään 17.12.2012, 1434 § päättänyt, että luottamushenkilöiden palkkiosäännön ulkopuoliset asiointilippuoikeudet ovat edelleen voimassa niiden henkilöiden osalta, jotka ovat 31.12.2012 mennessä täyttäneet liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunnan (joukkoliikennelautakunnan) aiemmin asettamat kriteerit, ja että tämän jälkeen ei enää myönnetä uusia asiointilippuoikeuksia vastaavin perustein.

Päätös ei ole lainvastainen tai yhdenvertaisuusperiaatteen vastainen. Kaupunginhallitus on päättänyt luopua tulevaisuudessa tästä palkitsemisen muodosta. Edelleen kuitenkin ennen määräpäivää kriteerit täyttäneet ovat oikeutettuja etuuteen. Kriteerejä sovelletaan edelleen keskenään yhdenvertaisesti. Lisäksi puuttuminen tällä päätöksellä jo myönnettyihin etuuksiin olisi ao. henkilöiden osalta voinut rikkoa hallinto-oikeudellista luottamuksensuojan periaatetta, jonka mukaan viranomaisen on otettava huomioon oikeutetut odotukset

23.04.2014

Kj/9

viranomaisen toiminnassa. Yksityisen tulee voida luottaa siihen, että viranomaisen toiminta ei yllättäen muutu siltä osin kuin se vaikuttaa yksityisen oikeuteen tai etuun rajoittavasti tai muuten negatiivisesti.

Kaupunginjohtaja katsoo, että aloite ei anna aihetta enempiin toimenpiteisiin. Aloite käsitellään kaupunginvaltuustossa sen työjärjestyksen mukaisesti huhtikuussa 2014.

Päätöksen perustelut

Kunnan jäsen on 4.2.2013 päivätyllä aloitteellaan esittänyt, että elinikäiset ilmaiset matkaliput peruutetaan entisiltä poliitikoilta ja kaupungin johtajilta. Aloitteen tekijä katsoo, että lipuilla loukataan yhdenvertaisuutta ja kyseessä on lahjus. Hyväpalkkaisille ja suurta eläkettä saaville ei tulisi myöntää matkalippuja.

Kuntalain 28 §:n mukaan kunnan asukkaalla on oikeus tehdä kunnalle aloitteita sen toimintaa koskevissa asioissa. Aloitteen tekijälle on ilmoitettava aloitteen johdosta suoritettavat toimenpiteet. Valtuuston tietoon on saatettava vähintään kerran vuodessa sen toimivaltaan kuuluvissa asioissa tehdyt aloitteet ja niiden johdosta suoritettavat toimenpiteet.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 25 §:n mukaisesti kaupunginhallituksen tulee esittää valtuuston tietoon vuosittain viimeistään sen huhtikuussa pidettävässä kokouksessa valtuuston toimivaltaan kuuluvissa asioissa kunnan asukkaan aloitteet ja niiden johdosta suoritettavat toimenpiteet.

Luottamushenkilöiden palkkioita koskevana aloite kuuluu kaupunginjohtajan vastattavaksi.

Vastaus perustuu hallintokeskuksen oikeuspalveluiden lausuntoon, jonka laatimisessa on käytetty hyväksi liikennelaitos-liikelaitokselta saatuja tietoja.

Lisätiedot

Antti Peltonen, vs. päätösvalmisteluyksikön päällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Hallintokeskus Oikeuspalvelut 13.3.2013

HEL 2013-001259 T 01 01 03 01

Oikeuspalvelut toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Kaupunginvaltuustolle on tehty aloite, jossa katsotaan, että poliitikoille ja kaupungin johtajille myönnettyjen ilmaisten elinikäisten asiointilippujen osalta on kyse lahjuksesta.

Jos ilmaisia vuosilippuja myönnetään, ne kuuluisivat aloitteen tekijän mukaan ensi sijassa kansaneläkeläisille ja työttömille estämään henkilön syrjäytymistä eikä suurituloisille. Aloitteen tekijä katsoo, että pienelle mutta varakkaalle ryhmälle on järjestetty erikoisetuja, jotka loukkaavat Helsingin kaupungin asukkaiden yhdenvertaisuutta.

Oikeuspalvelut toteaa, että joukkoliikennelautakunta päätti 6.2.1997, 34 § muuttaa alennus- ja vapaalippujen myöntämisperusteita eläkeläisten alennuslippujen ja henkilökuntavapaalippujen osalta esityslistan mukaisella tavalla. Esityslistalla todetaan, että Helsingin sisäisen tariffin elinikäinen vapaalippu myönnetään vähintään 20 vuotta kaupunginvaltuuston tai joukkoliikennelautakunnan jäsenenä sekä kaupungin johtajistossa toimineelle henkilölle.

Kaupunginhallitus on edelleen lainvoimaisella päätöksellään 17.12.2012, 1434 § päättänyt, että luottamushenkilöiden palkkiosäännön ulkopuoliset asiointilippuoikeudet ovat edelleen voimassa niiden henkilöiden (liite 1) osalta, jotka ovat 31.12.2012 mennessä täyttäneet liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunnan aiemmin asettamat kriteerit ja että tämän jälkeen ei enää myönnetä uusia asiointilippuoikeuksia vastaavin perustein. Päätökset eivät ole lainvastaisia.

Päätökset eivät ole yhdenvertaisuusperiaatteen vastaisia. Siinä tapauksessa, että kaupunginhallitus olisi päättänyt, että jollekulle aiemmat ehdot täyttäneelle luottamushenkilölle tai kaupungin johtajistossa toimineelle asiointilippuoikeutta ei olisi enää myönnetty ja toisille ehdot täyttäneille olisi myönnetty, päätös olisi voinut olla vastoin yhdenvertaisuusperiaatetta ao. henkilön osalta.

Päätöksissä ei myöskään ole kyse lahjuksen antamisesta.

Kaupunginhallituksen päätöksessä ei ylipäätään voi olla kyse lahjuksesta, koska lahjusten antamista koskevien säännösten soveltaminen edellyttäisi sitä, että kaupunginhallituksen päätöksellä annettaisiin etu, jolla esimerkiksi pyrittäisiin vaikuttamaan kyseisten henkilöiden toimintaan palvelussuhteessa tai kaupungin luottamustehtävässä.

Lisätiedot

Ritva Leppäniemi-Myllynen, kaupunginasiames, puhelin: 310 36182
ritva.leppaniemi-myllynen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566